Строительство ыйтăвĕсемпе

Çуталса çеç выртать асфальт çул

Чуманкасси ялĕ патне çитекен çул çинче хĕрӳ ĕç вĕрет. Шăп та лăп уйăх каялла асфальт сарма пуçларĕç кунта "Волгодорстрой" ĕçченĕсем. Строительсен ĕçĕпе вĕсен мастерĕ Ю. И. Павлов çеç мар, кунти ял тăрăхĕн пуçлăхĕ Л. Г. Ковалева та питĕ кăмăллă.

–ЧР Президенчĕн парни ку. Иртнĕ суйлавра "Единая Россия" партишĕн ытларах сасă параканнисем районта

(80 процент) пирĕн ял тăрăхĕнче пурăнакан суйлавçăсем пулчĕç. Çавăнпа та Николай Васильевич алăран сехет сыхтарнă чухне кашни районти суйлавра палăрнисен пĕрер йывăр ыйтăвне тӳрех татса пама шантарчĕ. Эпĕ вара нумай шутласа тăмарăм, Чуманкасси тăрăхĕнче пурăнакансене канăç паман çул тăвас ыйтăва лартрăм, – хăй хĕпĕртенине пытармасть Людмила Германовна.

ЧР Президенчĕн Н. В. Федоровăн Чăваш Республикинче автомобиль çулĕсене туса пĕтерессине хăвăрт вĕçлесси çинчен калакан Указĕпе килĕшӳллĕн районти 9 ял патне çити пĕлтĕрех асфальт çул туса пĕтернĕ, кăçал тата 24 ял патне çити çул тумалла. Çав списокра Чуманкасси çулĕ те пур. Çак ĕçе вара кунта пурăнакансем иртнĕ суйлавра хăйсен хастарлăхĕпе тата лару-тăрăва тĕрĕс ăнланса, тивĕçлĕ пĕтĕмлетӳ тунипе хăвăртлатрĕç. Проектне хатĕрлесе пĕтеричченех ятарлă йышăнупа килĕшӳллĕн çак çул шăпи мĕнле пулассы маларахах татăлчĕ. Район администрацийĕн пуçлăхĕн çумĕ, капиталлă строительство, архитектура тата пурăнмалли çурт-йĕрпе коммуналлă хуçалăх управленийĕн ертӳçи В. Г. Никитин каланă тăрăх, Чуманкассине çити асфальт çул сарасси августра вĕçленмелле.

–Районти ытти çулсем çинче паян ĕç епле пырать?

Кун пирки Владимир Германович çапла хуравларĕ.

–Çӳлерех асăннă Указпа

килĕшӳллĕн кăçал Юрпаша, Пиккикассине, Мăрсака çити çул туса пĕтертĕмĕр. Çитес вăхăтрах ку савăнăçа Пушкарта, Платккассинче, Чуманкассинче, Опрыскъялĕнче пурăнакансем те туйса илĕç.

Çавăн пекех Кăпасри пĕр урама магазин патне çити çул тăвас ĕç те вĕçленсе пырать. Ку çула район бюджетĕнчен (çул тума пĕтĕмпе район бюджетĕнче 16 миллион тенкĕ укçа пăхса хăварнă) уйăрнă укçапа тăватпăр. Малтанласа ăна 670 метр тăршшĕ сарма палăртнă пулсан, çитес çул шучĕпе 1 километр таранах тăсрăмăр. (Каласа хăвармалла, çак укçа-тенкĕренех Муркашри Колхозная тата Новая колхозная урамсенче çул тăвăççĕ. Кунсăр пуçне район бюджетĕнчи укçа-тенкĕпех Иштерекпе Мăн Токшика çити пуçласшăн çул тума).

Асфальт çула Ситуккассине, Эхветкассине, Раккаша çити, çавăн пекех Иштерекрен Вускассине çити те тума пуçланă.

– Çĕнĕ çулсем тунипе пĕрлех районта вĕсене юсасси те япăх пынăн туйăнмасть.

– Пĕтĕмпе çулсем валли район бюджетне 45 миллион та 948 пин тенкĕ укçа-тенкĕ килнĕ пулсан, 19 миллион тенки – çулсене юсама. Паянхи куна илсен, Тойкилтĕрен Кĕртекассине каякан, "Волга" – Вăрмой çулсене (900-шер метр) юсанă. Часах Мăн Хураçкана каякан (3 километр), Муркаш–Хорнуй–Платкасси (900 метр) çулсене юсама пуçламалла.

Палăртмалла, çулсем тунă çĕрте 7 подряд организацийĕ ĕçлет пулсан, юсанă çĕрте – 3.

Л. ПАВЛОВА.

Сăн ӳкерчĕкре: Чуманкасси çулĕ çинче хĕрӳ ĕç вĕрет.

Автор сăн ӳкерчĕкĕсем.

Право ыйтăвĕсемпе

Тупнă япалана хуçине тавăрса памалла

Юлашки çулсенче самани чылай улшăнчĕ. Çав улшăнусем çынсене те пырса тиврĕç. Темиçе çул каялла кĕсье телефонĕсем "чăнкă" каччăсемпе пуçлăхсен кăна пулнă пулсан, халĕ унпа нумайăшĕ тулли кăмăлпа усă курать. Анчах та унпа усă курнă чухне те асăрханулăх кирлĕ, унсăрăн инкек тӳсме пултаратăр.

Çак заметкăрах çакăн пек ыйту тапратасшăн. Çухалнă япалана тупсан хуçине тавăрса паманни преступлени шутланать-ши?

Иртнĕ кĕркунне атте урамра кĕсье телефонĕ тупрĕ те: "Çын япалине тупсан ан савăн, çухатсан – ан хурлан", – терĕ. Тупнă телефон ăшĕнчи номерĕсемпе шăнкăравласа хуçине пĕлтĕмĕр. Çынсем урлă телефонне парса ятăмăр. Савăннă телефон хуçи тавтапуç та каламан.

Эрне каялла хамăр пӳрт умĕнче выляннă чух кĕсъери телефон çухалчĕ. Шырарăмăр-шырарăмăр, номер çине шăнкăравларăмăр – тупаймарăмăр. Симкине тӳрех кăларса пăрахнă пулмалла "ăслăскер". Телефонри юратнă вăйăсемпе юрăсене, фотосемпе видеосене питĕ шел пулчĕ. Вара аттен сăмахĕсем аса килчĕç: "Çын япалине тупсан каялла тавăрса памалла". Çак ют çынсен япалине тупсан тавăрса паман этемсен ашшĕсем пулман-ши? Е хăйсем япала çухатса курман-и?

Çухалнă япалана тупсан хуçине тавăрса паманни киревсĕр ĕç туни пулмасть-ши. Юриех гражданла кодекса уçса пăхрăм. Унта çапла çырнă:

Статья 227. Находка

1. Нашедший потерянную вещь обязан уведомить лицо, потерявшее ее, или собственника вещи или, кого-либо из известных ему лиц, имеющих право получить ее и возвратить найденную вещь этому лицу.

Если вещь найдена в помещении или на транспорте, она подлежит сдаче лицу, представляющему владельца этого помещения или средства транспорта. В этом случае лицо, которому сдана находка, приобретает права и несет обязанности лица, нашедшего вещь.

2. Если лицо, имеющее право потребовать возврата найденной вещи, или место его пребывания неизвестны, нашедший вещь обязан заявить о находке в милицию или в орган местного самоуправления.

3. Нашедший вещь вправе хранить ее у себя либо сдать на хранение в милицию, орган местного самоуправления или указанному ими лицу.

Скоропортящаяся вещь или вещь, издержки по хранению которой несоизмеримо велики по сравнению с ее стоимостью, может быть реализована нашедшим вещь с получением письменных доказательств, удостоверяющих сумму выручки. Деньги, вырученные от продажи найденной вещи, подлежат возврату лицу, управомоченному на ее получение.

4. Нашедший вещь отвечает за ее утрату или повреждение лишь в случае умысла или грубой неосторожности и в пределах стоимости вещи.

Статья 228. Приобретение права собственности на находку

1. Если в течение шести месяцев с момента заявления о находке в милицию или в орган местного самоуправления (пункт 2 статьи 227) лицо, управомоченное получить найденную вещь, не будет установлено или само не заявит о своем праве на вещь нашедшему ее лицу либо в милицию или в орган местного самоуправления, нашедший вещь приобретает право собственности на нее.

2. Если нашедший вещь откажется от приобретения найденной вещи в собственность, она поступает в муниципальную собственность.

Статья 229. Возмещение расходов, связанных с находкой, и вознаграждение нашедшему вещь

1. Нашедший и возвративший вещь лицу, управомоченному на ее получение, вправе получить от этого лица, а в случаях перехода вещи в муниципальную собственность – от соответствующего органа местного самоуправления возмещение необходимых расходов, связанных с хранением, сдачей или реализацией вещи, а также затрат на обнаружение лица, управомоченного получить вещь.

2. Нашедший вещь вправе потребовать от лица, управомоченного на получение вещи, вознаграждение за находку в размере до двадцати процентов стоимости вещи. Если найденная вещь представляет ценность только для лица, управомоченному на ее получение, размер вознаграждения определяется по соглашению с этим лицом.

Право на вознаграждение не возникает, если нашедший вещь не заявил о находке или пытался ее утаить.

Телефон çухалсан милицие пĕлтертĕмĕр. Нумай та вăхăт иртмерĕ, телефона тупса пачĕç. Уншăн милицире ĕçлекенсене тав тăватăп. Уйрăмах районти шалти ĕçсен пайĕн пуçлăхне Евгений Дмитриевич Макарова ăшă сăмах калатăп. Татах та çĕнĕ çитĕнӳсем тума сунатăп.

Тарас ТАРАСОВ.

Муркаш шкулĕ.

«Пысăк пĕлтерĕшлĕ ыйту»

Ыйтусене ЧР Патшалăх Канашĕн Председателĕ, «Единая Россия» партин Чăваш Республикинчи уйрăмĕн ертӳçи М.А. Михайловский хуравлать

ЫЙТУ: «Ĕç ветеранĕ» ята кам илме пултарать?

А.В. МОСКВИНА.

Шупашкар хули.

ХУРАВ: «Ĕç ветеранĕ» ята СССР е Раççей Федерацийĕн орденĕсемпе медалĕсене тивĕçнисене, хисеплĕ ятсем илнисене, ĕçре палăрнăшăн ведомство знакĕсене илнисене тата ватлăха кура е ĕç выслугипе пенсие тухма вăхăт çитнисене параççĕ. Кунпа пĕрлех çак ята çул çитмен тапхăрта Аслă Отечественнăй вăрçă çулĕсенче ĕçлеме тытăннă çынсене енчен те арçынсен ĕç стажĕ 40 çултан, хĕрарăмсен 35 çултан кая мар пулсан параççĕ.

ЫЙТУ: Эпĕ сыхлав системинче ĕçлетĕп. Служба тивĕçĕсене пурнăçланă май манăн час-часах командировкăсенче пулма тӳр килет. Ĕç укçине илнĕ чухне бухгалтер унтан командировка тăкакĕсене тытса юлать. Кун пекки тĕрĕс-ши?

П.П. НАЗАРОВ.

Шупашкар хули.

ХУРАВ: РФ Ĕç кодексĕн 168 статйипе килĕшӳллĕн çынна служба командировкине яраççĕ пулсан, ĕç паракан ăна çул çине, пурăннăшăн тӳлеме кайнă тата яланлăх вырăнта пурăнманнипе çыхăннă тата ытти тăкаксене саплаштарма тивĕç. Командировка тăкакĕсене ĕç укçинчен тытса юлмалла мар. Ĕç укçинчен тĕрĕс мар тытса юлнă укçа-тенкĕ суммине суд урлă шыраса илме пулать.

ЫЙТУ: Хваттерте пурăнакан уйрăм вăхăт унта пурăнман пулсан коммуналлă çăмăллăхсемшĕн унăн пĕтĕмпех тӳлемелле-и?

Е.М. СЕМЕНОВА.

Шупашкар хули.

ХУРАВ: РФ Правительствин 2006 çулхи майăн 23-мĕшĕнче йышăннă «Гражданскене коммуналлă услугăсемпе тивĕçтересси çинчен» 307 № постановленийĕпе килĕшӳллĕн çын хваттерте 5 календарлă кунран кая мар вăхăтлăх пурăнман пулсан, унăн ăшă тата сивĕ шывпа, канализаципе, газпа тата электроэнергипе усă курнăшăн тӳлевсене çĕнĕрен шутлаттарма май пур. Хваттерте пурăнакан унта 5 талăкран кая мар пурăнманни пирки документсем тăратас пулать.

ЫЙТУ: Унччен пĕрле пурăннă мăшăрсем кашни хăйĕншĕн коммуналлă çăмăллăхсемшĕн тӳлесе тăма пултараççĕ-и тата хваттере приватизацилени тунă хыççăн мĕнле улшăнусем пулаççĕ?

Н.Н. РЕПКОВА.

Çĕнĕ Шупашкар хули.

ХУРАВ: Хваттерте пурăнакансенчен кашни хăйĕншĕн коммуналлă çăмăллăхсемшĕн тӳлесе тăтăр тесен, лицевой счета пайлама тивет. РФ Пурăнмалли çурт-йĕр кодексĕпе кун пек меле пăхса хуман. Пӳлĕме приватизациленинчен нимĕн те улшăнмасть. Енчен те эсир коммуналлă çăмăллăхсемшĕн тулли виçепе тӳлесе тăратăр пулсан, тӳлеменнисенчен парăма суд урлă шыраса илме пултаратăр.

ЫЙТУ: Эпĕ хам хĕрпе икĕ пӳлĕмлĕ хваттерте пурăнатăп. Ăна вара пăсма палăртаççĕ. Пирĕн кӳршĕсене çĕнĕ хваттер парасси пирки шантараççĕ, пире вара çук. Мĕншĕн тесен эпир хваттере приватизацилемен. Çурт-йĕр çухатнăшăн пире компенсаци тӳлеме тивĕç-и?

А.Т. АЛЕКСЕЕВА.

Шăхасан ялĕ.

ХУРАВ: Хваттере приватизацилесе эсир çурт-йĕр хуçи пулса тăнă. РФ Пурăнмалли çурт-йĕр кодексĕн 32 статйипе килĕшӳллĕн пурăнмалли çуртйĕре унта пурăнакан çавăнти çĕр лаптăкĕпе патшалăх тата муниципаллă тĕллевсемпе усă курнă май сутăн илме пултараççĕ. Ун пек чухне сирĕн тере рынок хакĕпе сутăн илмелле.

Хисеплĕ вулакансем! Сирĕнтен ыйтусене çак адреспа кĕтеççĕ: 428000, Шупашкар хули, Николаев урамĕ, 4-мĕш çурт, «Радио çурчĕ». «Пысăк пĕлтерĕшлĕ ыйту» («Важный вопрос») тесе паллă тумалла. Аса илтеретпĕр: «Пысăк пĕлтерĕшлĕ ыйту» передачăна ĕç кунĕсенче «Раççейри радио» тата «Маяк» радио» хумĕсем çинче те итлеме пултаратăр. Ăна Чăваш Республикин Патшалăх Канашĕн депутачĕ Евгений Слепов ертсе пырать.

Йыхрав

Вĕренме чĕнеççĕ

Тарăн пĕлӳ илни пурнăç çулĕ çине çирĕппрех тăма май парать. Кăткăс кун-çул вара пире тĕрлĕ енлĕ тĕрĕслет, инвалидсене пушшех те. Çавна май Чăваш Республикин Сывлăха сыхлас ĕç, социаллă аталану министерствин районти социаллă хӳтлĕх пайĕ инвалидсене тĕрлĕ хулари аслă вĕренӳ заведенийĕсен, техникумсен тата ытти учрежденисен вĕренме йышăнассине пĕлтерет. Тĕслĕхрен, хăлха япăх илтекен инвалидсене Новосибирск хулинчи социаллă реабилитаци институчĕ, Санкт-Петербург хулинчи регионсем хушшинчи реабилитаци центрĕ йыхравлать. Çавăн пекех Мускаври патшалăх педагогика университечĕ тата ытти чылай вĕренӳ заведенийĕсем инвалидсене тĕрлĕ специальноçсене алла илме чĕнеççĕ. Тĕплĕнрех Чăваш Республикин Вĕрентӳпе çамрăксен политикин министерствин сайтĕнче пăхма пултаратăр. Унсăр пуçне пирĕн уйрăмра ку енĕпе ятарлă справочник та пур. Кăмăл тăвакансене кирлĕ информаци парăпăр.

О. ИВАНОВА,

социаллă пулăшу паракан центр ертӳçи.

Редакци почтинчен

Маттурсем, Ярапайкассисем!

Июлĕн 14-15-мĕшĕсенче Шупашкар хулинче Чăваш Енте мала тухассишĕн çуллахи биатлон ăмăртăвĕ пулса иртрĕ.

Муркаш районĕн пĕрлештернĕ команди шутĕнче Ярапайкасси шкулĕнче вĕренекенсем пулчĕç. Вĕсен аслă тренер-преподавателĕ – ДЮСШри Э.А. Гордеев.

Тăватă километрлă дистанципе вăтам çулхи хĕрсем хушшинче Анастасия Костина виççĕмĕш вырăн çĕнсе илнĕ (пасьот – 33 м 41 çек). Çитĕнĕвĕшĕн ăна диплом, медаль тата хаклă парнепе чысланă.

Çавăн пекех çак шкулта вĕренсе тухнă Наталья Алексеевана тата Наталья Жирновăна ырă енчен асăнмалла. Вĕсем Чăваш Енĕн пĕрлештернĕ команди шутĕнче çуллахи биатлонăн Раççейри чемпионатне хутшăнаççĕ. Çакă вара Саранск хулинче июлĕн 20-мĕшĕнчен пуçласа августăн 2-мĕшĕччен пырать. Апла пулсан вĕсене ăнăçусем сунар.